

Notulen opleidingsraad 9 maart 2024 La Place De Meern Utrecht

- Aanwezig : Erik Kopp (voorzitter), Geert Jonker (penningmeester), Nico van den Broek (examenplanner DHM), Kees Kammeraat (opleidingscoördinator), Harrie Mühren (voorzitter examencommissie DHM), Sietse Pot (Gr), Peet Wessels (PR), Ada Meurs (vertrouwenspersoon), Gert Tutert (Ov), Simone Verscheure (NH), Arie Verhoeff (Ut), Piet van Doorn (ledenadministratie), Hans Kalkhoven (NB), Annemie Driessen (afdelingscoördinator), Eelco van Norren (kandidaat voorzitter), Joop Kruizinga (Gld), Ben van Roosmalen (NB), Hans Meulenberg, (Lb), Hans Gijsbers (Lb), Marko Barendregt (Lb), Hans Scheffer (asp. examiner), Ramon Kroes (Jong Ambacht), Jan Wieffer (verzekeringen), Eddy Blenke (secretaris examencommissie DHM), Peter Ronner (Ut), Johan van Dijk (Gr), Gerard Sniijders (Gld), Corneel Drogers (Zl), André Canrinus (coördinator bliksemafleiding), Marloes Stofferis (DHM), Roelant van Eijk (Dr), Hero Bruinsma (Dr), Winfried Feliks (juridisch adviseur), Evert Verhoeven (Gildebrief), Wilma Dondergoor (examencoördinator GVM)
- Afmeldingen : Tom Kreuning (secretaris GVM), Michel Dellebeke (Zeeland)
-

1. **Opening en welkom**

De voorzitter opent de vergadering en heet allen welkom en in het bijzonder Eelco van Norren. Op de jaarvergadering van 6 april 2024 wordt hij voorgesteld als nieuwe voorzitter en bij akkoord bevestigd in deze functie.

Het GVM is recent in het nieuws geweest: Peet Wessels is op de radio en tv geweest i.v.m. de opleiding tot molenaar. Dit is een goede zaak!

Toevoeging agenda punt 5: examentraining voor examinatoren toelatingsexamen. De agenda wordt met deze aanvulling vastgesteld.

2. **Notulen en actiepunten vorige vergadering, d.d. 14 oktober 2023**

Pag 1: emailadressen instructeurs en stagemolenaars. Doorgeven aan afdelingscoördinator. Dit is nog niet door alle afdelingen gedaan.

Pag 2: n.a.v. VOG: nog niet duidelijk hoe lang deze geldig is. De organisatie die de VOG aanvraagt bepaalt hoelang deze geldig is. Dit verschilt per branche. Voor wat betreft het GVM is deze geldig zolang iemand een bepaalde functie bekleedt. Nieuwe instructeurs en bestuursleden krijgen automatisch een melding voor het aanvragen van de VOG.

Pag 3: actiepunt sponsoring: komt terug in de agenda van vandaag.

Pag 4: bankkosten: staat op de agenda

Digitaal maalboekje: staat op de agenda.

Pag 5: schema procedure aanmeldingen: in de Gildebrief staat nog de oude situatie vermeld. Zoals het in de notulen staat, klopt het.

Pag 5: Keuring valbeveiligingsset: N.a.v. een verzoek van Limburg voor het declareren van een keuring geeft de voorzitter aan dat de keuring niet zal worden gedeclareerd door het bestuur. Er zijn namelijk eigen keurmeesters. Het vervangen van een versleten set kan wel worden gedeclareerd. Volgens Limburg moet de set door een officiële instantie gekeurd worden na aantal keuringen door keurmeesters van het GVM.

Afspraken GVM: set jaarlijks laten keuren; hier is overigens wettelijk geen richtlijn voor. Is het onveilig om de set nog te gebruiken, dan een nieuwe set aanvragen. Onze keurmeesters zijn gecertificeerd en hoeven niet opnieuw een certificering te halen. Een keuring door een officiële instantie anders dan onze keurmeesters is niet nodig.

Pag 5: hygiëncode AKG: Limburg merkt op dat deze geldt voor een specifieke molen en niet voor het GVM in totaal. Dat is juist. De code geldt alleen voor de aangevraagde molen.

Pag 6: EAF: Kan van de actielijst af.

Pag 6: adressen: leden kunnen zelf een adreswijziging aanbrengen in de database van het GVM. Dit heeft de voorkeur. Adressen landelijk en van de afdelingen moeten synchroon lopen. Kan van de actielijst af.

Met dank aan de notuliste Wilma Dondergoor wordt het verslag vastgesteld.

3. Bestuursmededelingen

- Project 'craft of the miller'. Dit project is ontstaan na accordering van de Unesco-nominatie. Er is een internationale stuurgroep die online workshops en conferenties organiseert. De stuurgroep bestaat thans uit vertegenwoordigers van De Hollandsche Molen (DHM), Gilde van Molenaars (GVM), Gild Fryske Mounders (GFM), Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde (AKG), Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), een Engelsman, een Amerikaanse en een Duitser. Doordat onze voorzitter als vertegenwoordiger van het Gilde stopt, is de stuurgroep op zoek naar een opvolger. Voorwaarde voor deze functie is dat je in staat moet zijn een breakout-room of online meeting te organiseren en kennis Engelse taal is een must. Kandidaten graag binnen twee weken melden bij de voorzitter.
De stuurgroep vergadert ca. 1 x per 1,5 maand online. Conferenties/workshops vinden 3 à 4 keer per jaar plaats.
- Symposium omgevingswet. Op 28 maart a.s. organiseren Erfgoedvereniging Bond Heemschut, Stichting Menno van Coehoorn, de Nederlandse Kastelenstichting en De Hollandsche Molen een symposium over erfgoed en de Omgevingswet. De voorzitter doet een oproep aan afdelingen om dit door te geven aan de leden. Het symposium is gedeeltelijk online en gedeeltelijk fysiek. Het fysieke deel is al volgeboekt.

4. Verenigingszaken

- Webshop. Er is een bedrijf gevonden dat kleding voor het Gilde kan verzorgen. Het streven is dit voor de zomer te realiseren. Lesboeken komen volgende week in de webshop. De papieren versie van hoofdstuk 8, het weer, staat er al in. De webshop staat achter de inlog; niet direct vanaf de voorkant beschikbaar.
- Website. Een aantal pagina's van de website staat nu ook vertaald in het Engels. Met dank aan de partner van Tom Kreuning.
Vraag van Drenthe: komt er ook een Duitse vertaling? De voorzitter geeft aan dat dit vooralsnog niet in de planning staat.
- Commerciële sponsoring. De penningmeester geeft aan dat hij hierover contact heeft gehad met Michel Dellebeke (ZL). Lokale commerciële sponsoring door grote bedrijven ten bate van een afdeling is niet toegestaan. Er is geen bezwaar tegen sponsoring op landelijk niveau, waarbij het sponsorbedrag ten bate komt van het Gilde.
- Meldingen vertrouwenspersonen. De meest voorkomende meldingen betreffen conflicten tussen enerzijds stichtingsbesturen of eigenaren en anderzijds de molenaar. Het Gilde gaat in zo'n geval in gesprek met de molenaars en als het echt zorgelijk is ook met de moleneigenaar/stichtingsbestuur.
- Kamer van Koophandel (KVK) fishing mails. Reageer hier niet op als het iets met molens betreft. De secretaris is de enige die contact heeft met de KVK.
- Gildebrief. De nieuwe hoofdredactie bestaat uit Evert Verhoeven en Jannemieke Kroese.
- Inventarisatie belangstellenden. Vraag van de voorzitter: gaan we hiermee door? Het is veel werk voor de ledenadministratie. Hoeveel tijd kost het en hoeveel nieuwe MIO's levert het op? De algemene tendens is dat het voor de afdelingen relatief weinig inspanning vergt en het toch

nieuwe MIO's oplevert. Circa 20% van de belangstellenden melden zich aan voor MIO.

Besluit: registratie belangstellenden blijft bestaan.

- Financiën: financiële openheid, jaarcijfers, afdelingsbijdragen, RCE-subsidie, andere bank. In februari zijn er twee bijeenkomsten geweest met de penningmeesters van de afdelingen. Goed dat deze er zijn.

Financiële openheid: Naast de afdelingsbijdrage krijgen sommige afdelingen extra inkomsten uit regionale fondsen. Het bestuur wil graag dat er meer openheid naar elkaar komt. De penningmeester stuurt daartoe een overzicht van de afdelingsjaarcijfers naar alle afdelingen. Dit bevordert het onderlinge overleg hoe de afdelingsbijdrage van het Gilde het beste besteed kan worden.

Jaarcijfers. Het formulier voor een uniforme presentatie jaarcijfers is aangepast. Dit rekent nu automatisch uit hoe een afdeling in haar financiële jasje zit. De penningmeester legt uit hoe dit formulier werkt. Het Gildebestuur wil graag dat alle afdelingen dit formulier gaan gebruiken. Indien jaarcijfers afdelingen: voor 31 maart moeten deze ingediend zijn.

Afdelingsbijdrage: de molenaarsopleiding moet in principe uit de afdelingsbijdrage van het landelijk bestuur bekostigd kunnen worden, waarbij wel geldt dat alles met mate uitgegeven moet worden. Verder kunnen kosten die gemaakt worden voor het landelijk Gilde bij het bestuur gedeclareerd worden. Het budget is verhoogd van € 20.000 naar € 22000. Dit is na ratio verdeeld over de 10 actieve afdelingen.

Er komt een nieuw fonds voor afdelingen die eenmalig onverwachte en onvoorziene kosten hebben. Het initiatief om hier gebruik van te kunnen maken ligt bij de afdelingen.

Limburg en Utrecht-t Gooi geven aan dat het aantal leden voor hun afdeling niet klopt. Dit wordt gecontroleerd en zo nodig de bijdrage aangepast.

Leden buitenland hoeven niet per definitie gekoppeld te zijn aan een afdeling. De penningmeester zal dit samen met de ledenadministratie nakijken en de afdelingsbijdragen zo nodig bijstellen.

RCE-subsidie. Voor de komende vier jaar is de RCE-subsidie à € 30.000 per jaar toegekend. De toekenning is gebaseerd op ondermeer een schatting van 30.000 praktijkuren per jaar voor de opleiding tot molenaar. Omdat hiervan geen registratie plaatsvindt, verzoekt de RCE voor de komende subsidie aanvraag een onderbouwde bewijsvoering. Er vindt een korte discussie plaats naar de oplossingen hiervoor.

Actiepunt: bestuur komt voor de volgende OR met een voorstel hoe praktijkuren moeten worden geregistreerd.

Overstappen naar andere bank: De penningmeester stelt hieraan randvoorwaarden.

- Gevestigd in NL
- Groen aspect aan bank zitten
- Moet voor het Gilde en afdelingen samen goed werken
- Het Gilde en afdelingen moeten tegelijkertijd overstappen.

De penningmeester heeft een onlineonderzoek gedaan naar de bankkosten van verschillende banken. De Bunq Bank lijkt een goed alternatief.

Actiepunt: de penningmeester formeert met enkele penningmeesters van de afdelingen een werkgroep en komt in de volgende OR met een voorstel.

5. Opleidingszaken

- Vertaling Handboeken. Dit proces is twee jaar geleden ingezet; het was ook een UNESCO-maatregel: Nederlandse handboeken in het Engels vertalen. Handboek watermolenaars is inmiddels vertaald. Handboek windmolenaars is naar verwachting in de zomer klaar. Er wordt wel nagedacht over anderstalige dan Engels; dit is iets voor de toekomst. Verzoek uit Engeland om onderwerpen die specifiek voor Engelse molens gelden op te nemen in een Engelse versie. Zij mogen het framework van het handboek overnemen en hun eigen

versie maken. De Engelsen krijgen een licentie en betalen hiervoor. De copyright rechten blijven bij het Gilde.

- Weercursus (digitaal) 4 april 2024. Limburg: gezegd wordt dat degene die het presenteert meer weerman is dan molenaar. Zou wat gemakkelijker mogen. Kees Kammeraat merkt op dat hij veel positieve reacties hoort. Aandachtspunten om het wat beter over te laten komen heeft hij met David Henneveld besproken. De onlinecursussen worden voortgezet. Blijft zoeken naar hoe gedetailleerd het zou moeten. Vandaar de vraag om feedback aan degenen die de onlinecursus hebben gevolgd. De uren van de cursus kunnen als praktijken worden gezien.
- Digitaal maalboekje. Er is nog geen concreet voorstel. Dit moet er eerst zijn voordat er over gesproken kan worden. Marloes Stofferis heeft ideeën hierover. Zij stemt deze af met Peet Wessels.

Actiepunt: volgende OR concreet voorstel voor digitaal maalboekje

- Jeugdige MIO (14 jaar en ouder), arbeidsomstandigheden.

Jeugdige MIO. De huidige modelovereenkomst vervalt. Daarvoor in de plaats komt de voorliggende brief namens het afdelingsbestuur en ondertekend door de instructeur/gastgevend molenaar. In de brief voor ouders/verzorgers staat welke afspraken er bestaan tussen jonge MIO en molenaar. Daarnaast is het dringende advies om ouder/verzorger uit te nodigen voor een gesprek met de molenaar bij de molen. Het afdelingsbestuur dient te weten welke jeugdige MIO's op welke molen les krijgen.

Arbidsomstandigheden. Limburg heeft een notitie opgesteld over wat wel of niet gedaan mag worden door jeugdige MIO's. Marko Barendrecht, bestuurslid jeugd van de afdeling Limburg geeft een toelichting op de notitie. Dit document is een eerste aanzet. De OR omarmt deze notitie. Zou goed zijn als dit landelijk opgepakt gaat worden. Marloes Stofferis vraagt of een volwassen MIO ook een jeugdige MIO kan begeleiden? Marko: de instructeur/gastgevend molenaar begeleidt de gevaarlijke handelingen. Drenthe: checklist is prima als geheugensteuntje, maar in de praktijk werkt dit vaak anders. De checklist is een middel, geen doel.

Actiepunt: Voor de volgende OR werken Gerard Snijders en Marko Barendrecht het voorstel van Limburg uit tot een landelijk notitie. Bij akkoord zal de notitie ter informatie op de website worden geplaatst.

LUNCH

Gerard Troost (RCE) wordt welkom geheten.

- Voortgang commissie verbetering opleidingen (CVO).

Johan van Dijk (afdelingsvoorzitter Groningen en voorzitter werkgroep CVO) geeft een toelichting op wat de werkgroep CVO tot nu toe heeft gedaan aan de hand van een PowerPointpresentatie. De commissie zoekt uit:

- waarom MIO's voortijdig afhaken
- theorie te veel of te onbegrijpelijk
- moet voor iedereen te volgen zijn.

Doel van de commissie: Zoveel mogelijk MIO's laten slagen voor het getuigschrift molenaar. Er volgt discussie over het probleem, de aanpak en de volgende stappen. Uit de discussie blijkt dat er bij de afdelingen verschillende lesmethodes in gebruik zijn. Zoals gebruik van lesbrieven, leeswijzers, fase testen, eigen YouTube filmpjes, eigen PowerPointpresentaties etc. Ook blijkt dat onze handboeken worden gezien als naslagwerk en niet direct geschikt zijn als studie- of lesboek.

De examencommissie van DHM merkt op dat het per afdeling heel verschillend is hoe leerlingen opgeleid zijn. Dit is te zien bij de landelijke examens. Vertaling tussen theorie en praktijk is heel verschillend. Er zou meer structuur moeten komen om bepaalde

opleidingszaken bij alle afdelingen hetzelfde te laten verlopen. Daarnaast worden enkele suggesties voorgelegd. Zoals je eigen lesmolen digitaal opbouwen, zou een mooie start zijn voor een leerling. En animaties te maken, bijvoorbeeld hoe een vang werkt etc. Daarnaast is een suggestie om het Handboek te gebruiken voor het maken van een molenboek voor dummies. En misschien toch weer studieboeken maken: overzichtelijk en inzichtelijk met daarbij de exameneisen.

Verder blijkt er nog enige onduidelijkheid over het probleem: wat willen we oplossen en bereiken.

De voorzitter van de commissie neemt alle suggesties en gemaakte opmerkingen ter harte en zal deze voor zover relevant verwerken in de volgende stappen.

Het verzoek is de PowerPointpresentatie door te zetten naar de afdelingen. Dan kunnen ze nadenken en op korte termijn met leden van de commissie in overleg.

Het advies van de OR aan de commissie is om te inventariseren wat alle afdelingen al aan ondersteuning bieden aan de leerlingen in een afdeling. Die informatie te bundelen en daaruit te distilleren wat voor alle afdelingen geschikt is om te gebruiken. Stel prioriteiten in de aanpak van de deelproblemen en kom de volgende OR voor zover mogelijk met concrete voorstellen waarover de OR kan besluiten.

- Didactische training voor examinatoren. Limburg vraagt hoe het zit met de didactische training voor examinatoren. Kees Kammeraat geeft aan dat er voor 29 juni een training gepland staat. Hiervoor zijn al aanmeldingen. Ook volgt er nog een datum en plaats voor een training in het noorden van Nederland.

6. De 5-minuten van

Gerard Troost (RCE) over speelmolens: nieuw initiatief om jeugd te betrekken bij molens. Meer aandacht voor kleine molens voor kinderen tot ca. 10 jaar om hen in aanraking te brengen met het ambacht van molenaar.

Actiepunt: Volgende OR, presentatie door Gerard Troost

Afdeling Zeeland. In Zeeland zijn MIO's die examen willen gaan doen, maar geen officiële instructeur hebben. Mag ook een gastgevend molenaar een leerling aanmelden voor het examen?

Antwoord: een MIO kan zichzelf aanmelden voor het toelatingsexamen, maar hij/zij moet wel een handtekening hebben van een instructeur. Joop Kruizinga merkt op dat de praktijk is dat er weinig instructeurs zijn. In Gelderland kan iedere geslaagde molenaar een MIO aanmelden voor het examen vanwege gebrek aan instructeurs. Formeel is het HHR leidend: de (een) instructeur tekent.

Harrie Mühren: punt van examencommissie. Soms melden zich meelopers bij een examen.

Meelopen alleen aanmelden via examencoördinator (Wilma Dondergoor).

Naar aanleiding van presentatie Johan van Dijk: de examencommissie wil graag op afdelingsavonden komen om informatie te geven over hoe landelijke examens worden afgenomen.

Jan Wieffer: Als iemand niet kan klimmen i.v.m. hoogtevrees o.i.d. (bijvoorbeeld in de wieken klimmen), mag deze kandidaat wel examen doen?

Advies: niet aanmelden voor examen. Met kandidaat in gesprek gaan en uitleggen waarom hij niet aangemeld kan worden.

Eerste eis: je moet fysiek en mentaal de molen kunnen bedienen onder alle omstandigheden.

Verzekeringen: rechtspositie voor molengidsen en lid maalploeg is niet goed geregeld. Een MIO en lid van maalploeg mogen alles, maar hebben nooit de eindverantwoordelijkheid. Er is altijd een eindverantwoordelijk geslaagd molenaar aanwezig.

Actiepunt: bestuur zoekt uit in overleg met 'verzekeringen' of er naast het model molenaarscontract andere contracten moeten komen voor lid maalploeg en molengidsen.

Afdeling Limburg. Eisen toelatingsexamen windmolen 150 waarvan 30 uur op een andere molen. Is nu 120 uur op instructiemolen en 30 uur op andere molen.

7. Veiligheid

Incidenten en ongevallen. De voorzitter geeft een overzicht van de incidenten en ongevallen vanaf de vorige OR (14-10-2023). Roelant van Eijk: het is goed dat ongevallen/incidenten steeds meer gemeld worden. We kunnen allemaal leren van deze situaties.

- Steenkraan. Afgelopen anderhalf jaar zijn er veel ongevallen geweest met steenkranen en bij het luien. Dit is zeer zorgelijk.
Limburg: watermolenaars leren dit wel omdat malen een verplicht onderdeel van het examen is.
Actiepunt. Samen met het AKG en DHM een eendaagse workshop organiseren hoe om te gaan met hijsmiddelen in een korenmolen. Het AKG zal hierover benaderd worden. Op termijn kan dit opgenomen worden in de opleiding net zoals de valbeveiliging.
Utrecht: er zijn in een aantal molens hijsmiddelen aangebracht door de molenaars. Is het mogelijk een keuring te organiseren voor de zelf aangebrachte hijsmiddelen. Kan dit meegenomen worden naar het AKG. De voorzitter geeft aan dat dit t.z.t. meegenomen zal worden.
- Valbeveiliging. Op 22 april is er weer een training voor trainers. Deze is in Rotterdam.
- Gebruik van checklists. Kunnen gebruikt worden als middel, niet als doel. Denk na of en hoe je deze op de molen wilt gaan gebruiken.
- Organisatie veiligheid. Discussie hierover wordt gevoerd met DHM. Er zijn op dit gebied veel puzzelstukjes die nog niet in elkaar passen: taken en bevoegdheden veiligheidscoach, RI&E, toolkit veiligheid op de website, rol 'ondersteuningsteam' etc.. DHM komt met suggestie om een veiligheidscoördinator voor de gehele molenwereld aan te stellen, al dan niet betaald. Nu is er een veiligheidscoördinator alleen voor het GVM. Wordt vervolgd.

8. **Rondvraag**

Piet van Doorn: er staan veel persoonlijke gegevens van diverse personen op de website
De voorzitter geeft aan dat iedereen hiervoor toestemming heeft gegeven.

Simone bedankt namens iedereen de voorzitter Erik Kopp voor wat hij voor het Gilde en de OR heeft gedaan. Dit was zijn laatste OR als voorzitter. Op de ALV 6 april 2024 draagt hij de voorzittershamer over aan zijn beoogd opvolger Eelco van Norren.
Erik bedankt iedereen voor zijn/haar inbreng en de discussie. Hij geeft aan dat hij de OR gaat missen.

9. **Datum volgende opleidingsraad en sluiting**

De volgende opleidingsraad is 12 oktober 2024 bij La Place De Meern.

10. **Sluiting**

Om 15.10 uur sluit de voorzitter de vergadering.